

KYBERŠIKANA

CO JE KYBERŠIKANA?

Forma agrese za pomoci počítačů, tabletů, mobilních telefonů a dalších komunikačních nástrojů. Dochází k ní opakovaně, ať už ze strany původního agresora či dalších osob (např. sdílení nahrávky, komentování - apod.). Může vzniknout i nezáměrně, např. jako nevhodný vtip, který se v on-line prostředí vymkne kontrole.

Nejčastější projevy kyberšikany

- Zaslání urážlivých a zastrašujících zpráv nebo pomluv (e-mail, SMS, chat, ICQ, Skype).
- Pořizování zvukových záznamů, videí či fotografií, jejich upravování a následné zveřejňování s cílem poškodit vybranou osobu (předem připravený fyzický útok, natáčení učitele apod.).
- Vytváření stránek, které urážejí, pomlouvají nebo ponižují konkrétní osobu (blogy a jiné www stránky).
- Zneužívání cizího účtu - krádež identity (e-mailového, diskuzního apod.).
- Provokování a napadání uživatelů v diskuzních fórech, tapetování (chatovací místnosti apod.).
- Odhalování cizích tajemství, vydírání pomocí mobilního telefonu nebo internetu.
- Obtěžování a pronásledování voláním, psaním zpráv nebo prozváněním.

Jaký je rozdíl mezi kyberšikanou a on-line obtěžováním?

Za on-line obtěžování označujeme jednorázové útoky, jejichž dopad je pouze dočasný. „Opravdová“ kyberšikana musí splňovat kritérium opakování, dlouhodobosti a vnímání obětí jako ubližujících.

Jaké jsou rozdíly mezi kyberšikanou a tradiční šikanou?

- Kyberšikana má větší dosah, který zhoršuje prožívání obětí. U šikany je svědkem pomluv, nadávek, posmívání a ztrapňování max. několik desítek lidí. V internetu může jít až o desítky tisíc lidí.
- Útok se šíří daleko rychleji. Může dosáhnout až virálního šíření. Poté už nejde (např. fotografii) v zásadě z internetu odstranit – šíří se jako virus. Často vzniká časová prodleva mezi vznikem obsahu a okamžikem, kdy se to dozví samotná oběť. Žáci např. o svém spolužákovi založí veřejnou diskusní skupinu, ve které vyhlédnutou oběť urážejí, sdílejí její fotografie apod. Oběť se o diskusní skupině dozví až po několika dnech i týdnech. V té době se již do kyberšikany může zapojit velké množství uživatelů.

Co je sexting?

Slovo sexting je složeninou slov "sex" a "textování" = elektronické rozesílání textových zpráv, fotografií či videa se sexuálním obsahem. Dochází tak k poškozování obětí, známy jsou i různé formy vydírání.

Co je cyberstalking a stalking?

Stalking znamená pronásledování, opakované stupňované obtěžování. Cyberstalking je zneužívání moderních komunikačních technologií ke stalkingu, tedy k pronásledování.

ZÁKLADNÍ FORMY KYBERŠIKANY

Kyberšikana přímá

U přímé kyberšikany agresor útočí na oběť přímo, bezprostředně, začne např. zesměšňovat oběť, založí o ní falešný profil, zveřejnění její fotografie či video apod.

Kyberšikana nepřímá (kyberšikana v zastoupení)

Agresor využívá k útoku jinou osobu, která často neví, že se stala nástrojem např. pomsty. Útočník např. pronikne na účet oběti na sociální síť a prostřednictvím tohoto účtu začne ponižovat ostatní uživatele.

Kyberšikana s přítomností publika (veřejná)

Cílem je rozšířit informace o oběti mezi velké množství uživatelů. Patří sem zveřejňování ponižujících záznamů oběti, krádeže identity, verbální formy kyberšikany (dehonestování, urážení, provokování) apod. Přítomnost publika je základní vlastností kyberšikany.

Kyberšikana bez přítomnosti publika (soukromá)

Komunikuje zpravidla pouze pachatel a oběť. Komunikace je soukromá, patří sem vydírání či vyhrožování prostřednictvím chatu u sociálních sítí, instant messengerů a VoIP komunikátorů (Skype), případně SMS.

MČ Praha 22
Obec přátelská rodině
a seniorům 2024

VHODNÝ POSTUP PRO OBĚŤ KYBERŠIKANY:

1. **Zachovat klid** – nejednat ukvapeně.
2. **Uchovat si důkazy** – uchovat a vystopovat veškeré důkazy kyberšikany (SMS zprávy, e-mailové zprávy, zprávy z chatu, uložte www stránky apod.). Na základě těchto důkazů může být proti útočníkovi či útočníkům zahájeno vyšetřování.
3. **Ukončit komunikaci s pachatelem** – nekomunikovat s útočníkem, nesnažit se ho odradit od jeho počínání, nevyhrožovat, nemstít se. Cílem útočníka je vyvolat v oběti reakci, ať už je jakákoli.
4. **Blokovat pachatele a blokovat obsah, který rozšiřuje** – pokusit se zamezit útočníkovi přístup k účtu nebo telefonnímu číslu oběti a je-li to možné, kontaktovat i poskytovatele služby.
5. **Identifikovat pachatele** (pokud to neohrozí oběť)
6. **Oznámit útok dospělým (učitel, rodič)**. Pro uchování důkazů oslovit někoho IT zkušenějšího. Kontaktovat školu a nebat se vyhledat pomoc ani u specialistů – poradny, psychology i Policii ČR.
7. **Žádat konečný verdikt (v případě řešení situace školou)** – po prošetření celého případu trvat na konečném stanovisku všech zainteresovaných institucí.

KONTAKTY na pomoc

INTERNETOVÁ PORADNA "Projektu E-Bezpečí" nebo MÁŠ PROBLÉM? KLIKNI!

<http://www.e-bezpeci.cz/>

Linka BEZPEČÍ ONLINE (Internet Helpline)

Zaměřeno na oběti internetové kriminality. Lze ohlásit zneužívání dětí při komunikaci na internetu (např. v rámci kyberšikany, kybergroomingu, kyberstalkingu apod.).

Tel: 116 111

www.internethelpline.cz

KRIZOVÁ TELEFONNÍ linka IPPP ČR

Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR poskytuje pomoc nejen při šikaně a kyberšikaně.

Tel: 286 881 059 nebo +420 774 089 181

Národní centrum bezpečnějšího internetu - <http://www.safeinternet.cz/>

Linka bezpečí – funguje anonymně, zdarma, 24 hodin denně

www.linkabezpeci.cz

Tel.: 116 111

Email: pomoc@linkabezpeci.cz

Školy v MČ Prahy 22

Mají své školní poradenské pracoviště, v rámci kterých fungují školní psycholožky, školní metodici prevence i výchovní poradci – pomáhají přímo ve škole.

ZŠ U Obory <https://www.zsuobory.cz/kontakty/kontakty>

ZŠ nám Bří Jandusů <https://www.zsjandusu.net/kontakty/skolni-poradenske-pracoviste/>

Úřad MČ Prahy 22

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, Nové náměstí 1250/10, Uhřetěves

Tel.: 271 071 880, 271 071 881, 271 071 883.

(Text byl zkrácen. Plný rozsah najdete v brožuře „Duševní zdraví dětí a mládeže“.)

MČ Praha 22

Obec přátelská rodině
a seniorům 2024

